

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.III.37.802/2012/9.szám

A Kúria a személyesen eljáró felperesnek, Dr. Hernádi Eleonóra ügyvéd által képviselt Magyar Energia Hivatal alperes ellen közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indított perében a Fővárosi Bíróság előtt 3.K.30.805/2009/26. számon indult ügyben a Fővárosi Ítéltábla által hozott 2.Kf.27.590/2011/6. számú jogerős ítélet ellen a felperes által 37. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon megtartott tárgyaláson meghozta a következő

ítéletet:

A Kúria a Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.590/2011/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a Kúria a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 10.000 (azaz tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi továbbá a Kúria a felperest, hogy fizessen meg - külön felhívásra - 70.000 (azaz hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes panaszt nyújtott be az állampolgári jogok országgyűlési biztosához, amelyben kifogásolta, hogy a Fővárosi Gázművek Zrt. 2006. április 18. napján az általa is lakott 120 lakásos társasház gázszolgáltatását megszüntette, és az intézkedést a vezetékek állapota nem indokolta. Az alperes a hozzá továbbított panaszt elutasította. A határozat indokolása szerint a gázszolgáltatás szünetelésére az utcai vezeték karbantartása céljából előzetes tájékoztatást követően került sor. A gázszolgáltatás szüneteléséről szóló értesítést a társasház közös képviselője átvette. Az épület csatlakozó vezeték hálózatának a közös képviselő és néhány lakó jelenlétében elvégzett tömörségi vizsgálata alapján megállapítást nyert, hogy az épületen belüli vezetékrendszer tömörtelen, ezért a gázszolgáltatást a szivárgó vezetékeken fennálló veszélyhelyzet miatt nem állították vissza. Az épület gázszolgáltatását a közös képviselő által megrendelt munkák elvégzését követően állították helyre.

Az alperes határozata a földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Get.) 22. §-ának (1) és (7) bekezdésén, 40. §-ának (1) bekezdés a) pontján, valamint a Get. egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 111/2003. (VIII.29.) Kormányrendelet 2. számú mellékletének 2.1. Gázelosztási Szabályzatának (a továbbiakban: Gesz.) 19. §-a és 42. §-ának (1) és (2) bekezdésén alapult.

A Fővárosi Bíróság ítéletével elutasította a felperes által az alperes határozatának felülvizsgálata iránt előterjesztett keresetet. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában kifejtette, hogy az engedélyes jogszerűen döntött a gázszolgáltatás szüneteléséről. A tömörtelenség gyanúja vagy veszélye, a gázömlés esetleges lehetősége önmagában megalapozza a gázszolgáltatás szünetelését a hiba elhárításáig és kizárja a részletes, minden egyéb körülményre kiterjedő hibafeltárás elvégzését. Az elsőfokú bíróság az engedélyes nevében eljáró szakember, mint tanú és további tanú vallomása alapján megállapította, hogy az elvégzett vizsgálat szerint a rendszer tömörtelen volt. Kifejtette, hogy a szolgáltató eljárását nem teszi jogszerűtlenné a tömörtelenségi vizsgálat jegyzőkönyvének hiánya, és a méréshez használt műszerek megfelelő dokumentációja. Az engedélyes tevékenységének jogszerűsége szempontjából a társasház belső jogviszonyai nem vizsgálhatók, és mellőzte a felperes által hivatkozott szabványok érdemi vizsgálatát is, mivel a felperes azokat konkrétan nem jelölte meg, illetve nem fejtette ki az üggyel való összefüggéseiket. Hangsúlyozta, hogy a felperes panaszában kizárólag a gázszolgáltatás szünetelését kifogásolta, és arra vonatkozó hivatkozás esetén sem jogosult döntenie a társasház, a kivitelező és harmadik személyek közötti jogvitában.

A Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.590/2011/6. számú ítéletével a felperes fellebbezését elutasította. A másodfokú bíróság ítéletének indokolása szerint a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata nem teljes körű, annak irányát, kereteit a felperes keresetében hivatkozott jogszabálysértés jelöli ki. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 50. §-ának (1) bekezdése szerint az alperes a döntéshozatalhoz szükséges tényállást köteles tisztázni, amely nem foglalja magában valamennyi, a panasszal érintőlegesen kapcsolatban lévő körülmény, magatartás, cselekmény, mulasztás részletes feltárását, és az ahhoz szükséges terjedelmes bizonyítás lefolytatását. Hangsúlyozta, hogy a felperes panaszában a gázszolgáltatás előzetes értesítés nélküli megszüntetését kifogásolta, ezért az alperesnek arról kellett állást foglalnia, hogy a gázszolgáltató értesítette-e előzetesen a társasházat, jogszerű volt-e a kikapcsolás, és a gázszolgáltatás aznapi helyreállításának megtagadása. A felperes nem cáfolta az okirati

bizonyítékkal is alátámasztott tényt, amely szerint a társasház közös képviselője határidőben átvette az utcai vezeték karbantartása céljából történő gázszolgáltatás szüneteléséről szóló előzetes tájékoztatást. A szolgáltató azonban előzetesen nem adott tájékoztatást arról, hogy a társasházat aznap nem köti vissza a gázszolgáltatásba, amelynek elmaradása a Gész. 42. §-ának (1) bekezdésének a) pontja alapján nem jogellenes. A szolgáltató a tudomására jutott gázömlésből adódó veszélyhelyzet elhárítása érdekében azonnal köteles intézkedést tenni. Az azonnali intézkedés nem tűr halasztást, azaz a veszélyhelyzetre vonatkozó rendelkezés felülírja az általános helyzetben irányadó tájékoztatási kötelezettségre vonatkozó szabályokat. A felperes az épület belső vezetékhálózatának hibáját és az azon alapuló veszélyhelyzet fennállását vitatta, amelyet ellenőrzés, mérés, műszeres vizsgálat hiányára, illetve a közös képviselő tanúvallomásának valótlanságára alapított. A másodfokú bíróság hangsúlyozta, hogy a felperes jogszabálysértésre nem hivatkozott, és a Get., illetve a Gész. nem írja elő kötelezően a mérés műszeres vizsgálat keretében történő elvégzését. Az alperesnek nem kellett vizsgálnia, hogy volt-e, és ha igen, milyen műszerrel végzett ellenőrzést, továbbá arról készült-e jegyzőkönyv, vagy bármely más hiteles dokumentum. Az alperesnek kizárólag arról kellett döntenie, hogy fennállt-e a Gész. 42. § (1) bekezdés a) pontja szerint azonnali intézkedést igénylő veszélyhelyzet. Utalt arra, hogy tömörségi vizsgálatot elvégző szakember tanúvallomása alátámasztotta, hogy az épületben lévő gázvezetékrendszer egy szakasza tömörtelennek bizonyult, és a vizsgálat elvégzését és annak eredményét a közös képviselő is megerősítette. A felperes nem terjesztett elő olyan bizonyítási indítványt - nem kérte a helyszíni vizsgálatnál jelenlévő személyek meghallgatását, - amely kétséget kizáróan bizonyította volna, hogy a belső gázvezeték nem volt tömörtelen és az azonnali intézkedést igénylő veszélyhelyzet nem állt fenn. Megállapította, hogy az utcai vezeték karbantartása miatt került sor először a gázszolgáltatás szünetelésére, ezért a felperes által hivatkozott egyéb feltételek teljesülését, így a Get. 28. §-ának (7) és (10) bekezdésében foglaltaknak való megfelelést nem kellett vizsgálnia. Megjegyezte, hogy a felperes állította, hogy sérült az egyenlő elbánás követelménye, annak mibenlétét azonban nem fejtette ki.

A jogerős ítélet ellen a felperes felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, amelyben az első- és másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésével az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására, és új határozat hozatalára utasítását kérte. Másodlagosan az alperes határozatának hatályon kívül helyezésével az alperes új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte.

A felperes álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a Ket. 1. §-ának (1) és (2) bekezdésében foglaltakat, az elsőfokú bíróság

ítéletének hozatalát megelőzően nem tárta fel a tényállást, és a jogi háttérrel. Nem vizsgálta, hogy az alkalmazott szabványok 2004. május 1. napját követően már nem alkalmazhatóak, nem vetette egybe az alkalmazott szabványokat az Európai Unió által kötelezően meghatározott szabványokkal. Nem indokolta, hogy hiányok feltárását megelőző időszakban végeztek-e objektív mérési módszerekkel vizsgálatokat, más épületekben történt-e objektív és a hatályos szabályoknak megfelelő mérés a gázvezeték cserét megelőzően, továbbá nem tért ki arra, hogy a tömörítetlenség oka valóban a gázvezetékben volt-e, vagy a lakásokban, és fennálltak-e a jogszabályi feltételek a gázszolgáltatás megszüntetésére.

Előadta, hogy a jogerős ítélet Magyarország Alaptörvényébe ütközik, és kifejtette, hogy a jogerős ítélet indokolása nem alátámasztott tényeken alapult. A jogerős ítélet sérti a Gesz. 42. § (1) bekezdésének a) és b) pontját. Hangsúlyozta, hogy a gázszivárgás tényét műszeres vizsgálat nem állapította meg. Konkrét vizsgálat és mérés az esetleges hiba feltárásáról, mértékének megállapításáról nem történt, továbbá figyelmen kívül hagyta, hogy azonnali intézkedés nem terjedhet túl a szükséges mértéken, amelynek megállapítása nem történt meg. A gázszolgáltató az írásba foglalt szerződés hiányában nem értesíthette a közterületi gázhálózat építésének munkáiról a társasházat, amelynek közgyűlési jegyzőkönyve nem tartalmazta a per tárgyával kapcsolatban a szükséges tájékoztatást. Így került sor a munka végzéséhez szükséges engedélyek, szakhatósági engedélyek beszerzésére, és azok vizsgálatára. A jogerős ítélet sérti a Get. 9. § (7) bekezdését, mivel nem került sor annak vizsgálatára sem, hogy az elosztó vezetékeket és berendezéseket a Főgáz Rt. karbantartotta-e. A jogerős ítélet alaptalanul mellőzte a Dohány utcát is érintő munkák vizsgálatával kapcsolatban elvégzett mérések ellenőrzésére vonatkozó bizonyítási indítványokat. Nem került sor továbbá a Főgáz Rt. Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatában előírtak betartásának ellenőrzésére sem. Jogerős ítélet a Get. 28. §-ának (1) bekezdését, (7) bekezdését, (10) bekezdését is sérti, hangsúlyozta, hogy a szállítói és az elosztói engedélyesek befolyásmentesen az egyenlő bánásmód követelményének megfelelően kötelesek a Get. 14. §-ának (1) bekezdését végrehajtani, ezért a jogerős ítélet az egyenlő bánásmód követelményét is sérti. Kifejtette, hogy az alperes a Pp. 336/A. §-ának (2) bekezdésében foglalt tényállás megállapítására vonatkozó kötelezettségének nem tett eleget. A felperes a Pp. 155/A. §-a alapján előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését kérte a gázszolgáltatás jogszerű szünetelésének kérdésében.

A felperes előadta, hogy a másodfokú bíróság a tárgyalást az idézés és a tárgyalási jegyzék szerint 10 óra 30 percre tűzte ki, azonban a tárgyalást 10 órakor megkezdte. A tárgyalás megismétlése iránti kérelmet elutasította, ezzel a szóbeli tárgyalás jogát megvonta.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását kérte.

A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 272. §-ának (2) bekezdése és a 275. §-ának (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

A Kúria álláspontja szerint a jogerős ítélet helytállóan mutatott rá arra, hogy az alperes a panaszban foglaltak vizsgálatára köteles, és az azon kívül eső kérdésekről nem kellett döntenie. Az alperes a határozatának hozatalához szükséges tényállást köteles tisztázni a Ket. 50. §-ának (1) bekezdése értelmében, és a jogszabálysértés bizonyítása a Pp. 164. §-ának (1) bekezdése szerint a felperest terheli.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében a bizonyítékok Pp. 206. §-ának (1) bekezdése szerinti szabad mérlegelését támadta. A Kúria rámutat arra, hogy az anyagi jogi és eljárási jogszabályok megsértése egyaránt alapot adhat a felülvizsgálati kérelem előterjesztésére, ha azonban olyan eljárási szabálysértés nem történt, amely az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatással volt, a megtámadott határozatot hatályában fenn kell tartani. Amennyiben a bírósági ítélet tényállása iratellenesen került megállapításra, vagy okszerűtlen logikai ellentmondást tartalmazó módon történt a bizonyítékok mérlegelése, akkor az eljárási szabálysértés megállapítható. Nem állapítható meg ugyanakkor jogszabálysértés, ha a felülvizsgálati kérelem a bizonyítékok szabad mérlegelését támadja.

A Kúria álláspontja szerint a másodfokú bíróság a felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekben a bizonyítékokat okszerűen mérlegelte, a logika szabályainak megfelelően értékelte a műszeres vizsgálat végzésével kapcsolatban kihallgatott tanúk vallomását, és azt a tényt, hogy a felperes nem cáfolta, hogy az előzetes értesítést a közös képviselő átvette, és nem jelölt meg olyan bizonyítékot, amely szerint a szolgáltatás visszakapcsolása előtt nem kötelező az épület csatlakozóvezeték hálózatának tömörségi vizsgálata. A Kúria osztja a másodfokú bíróság álláspontját abban a kérdésben, hogy gázömlésből, gázszivárgásból adódó veszélyhelyzet elhárítása érdekében az azonnali intézkedés nem halasztható el, és az előzetes értesítés elmaradása a Gész. 42. §-ának (1) bekezdés a) pontjában foglaltakat nem sérti.

A Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálni kért határozatban megjelölt jogszabályok vonatkozásában döntött a felperes által hivatkozott jogszabálysértésekről, az azon kívül eső vitás kérdések azonban a felülvizsgálati eljárásban sem

tisztázhatók. A Kúria hangsúlyozza, hogy a Pp. 270. §-ának (2) bekezdése alapján a jogerős ítélet felülvizsgálatát lehet kérni, és a rendkívüli jogorvoslati eljárásban olyan jogszabálysértésekre lehet hivatkozni, amelyeket az eljáró bíróságok vizsgáltak.

A Kúria álláspontja szerint a Get. 22. §-ának (1) és (7) bekezdése, 40. §-ának (1) bekezdésének a) pontja, továbbá a Gesz. 19. §-a, 42. §-ának (1) és (2) bekezdése alkalmazása körében nem merült fel olyan kérdés, amely az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését a Pp. 156/A. §-a értelmében szükségessé tenné.

Mindezek alapján a Kúria megállapította, hogy a másodfokú bíróság a jogerős ítélettel vizsgált, a felülvizsgálati kérelemben e körben hivatkozott jogszabályokat, Magyarország Alaptörvényében foglalt rendelkezéseket nem sértette meg, ezért a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

A felperes a Fővárosi Ítéltábla által kitűzött tárgyalás megkezdésével kapcsolatban a felülvizsgálati kérelemben előadottakat a Pp. 106. §-ának (1) bekezdése alapján nem kérte igazolási kérelemként kezelni, szemben felperes álláspontjával - felülvizsgálati kérelem tárgya ugyanakkor nem lehet, mivel az tartalmát tekintve igazolási kérelem, ezért a Kúria arról nem dönthetett.

A Kúria a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest a felülvizsgálati eljárásban felmerült költség és felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére.

Budapest, 2013. november 5.

Dr. Kovács András s.k. a tanács elnöke, Dr. Dávid Irén s.k. előadó bíró, Dr. Kovács Ákos s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

tisztviselő